

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 8 kwietnia 2011 r.

**Pan
Antoni Ostrowski
Podlaski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
w Białymstoku**

LBI-4100-02-03/2011
P/10/126

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku („KW PSP”) kontrolę wykonania planu finansowego w 2010 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym 28 marca 2011 roku, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo zastrzeżeń, ocenia wykonanie planu finansowego KW PSP w 2010 roku.

Podstawą tej oceny jest prawidłowe pozyskiwanie i terminowe przekazywanie dochodów budżetowych oraz wydatkowanie środków budżetowych, w sposób legalny, gospodarny i celowy. Sprawozdania budżetowe przekazywały zaś prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, a także stanu należności i zobowiązań.

Zastrzeżenia NIK dotyczyły:

- wszczynania zamówień publicznych w oparciu o niewłaściwie opracowane specyfikacje istotnych warunków zamówienia i nieaktualną wartość szacunkową zamówienia;
- niewłaściwego rozstrzygnięcia postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na dostawę statku powietrznego z zestawem transmisji zasięgu strefy zagrożenia. W konsekwencji – do zakończenia kontroli NIK – nie dokonano wyboru dostawcy, mimo że środki na ten cel

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

(650 tys. zł) planowane są już od 2009 roku, oraz poniesiono wydatki, w łącznej wysokości 36.496 zł, tytułem zwrotu kosztów postępowań odwoławczych i skargowych;

– wprowadzenia do ewidencji księgowej jednego polecenia księgowania, obejmującego osiem dowodów księgowych, z błędną datą księgowania.

1. W 2010 roku KW PSP prawidłowo zrealizowała dochody, wynoszące 20 tys. zł. Były one wyższe o 185,7% od planowanych (7 tys. zł), z powodu uzyskania nieplanowanych kar za nieterminową dostawę zakupionego sprzętu przeciwpożarowego, oraz niższe o 9,4 tys. zł od wpływów uzyskanych w roku poprzednim (29,4 tys. zł), głównie z powodu mniejszych wpływów ze sprzedaży składników majątkowych. Zgromadzone środki były terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, zgodnie z wymogami § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa².

Stan zaległości w realizacji dochodów budżetowych na koniec 2010 r. pozostał na poziomie z końca roku poprzedniego i wynosił 0,6 tys. zł.

2. Ustalone w ustawie budżetowej na rok 2010 wydatki KW PSP w wysokości 20.616 tys. zł, w trakcie roku zwiększono środkami z rezerw celowych o 2.164,5 tys. zł (o 10,5%), do poziomu 22.780,5 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 18.899,5 tys. zł, co stanowiło 91,7% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej, 83% planu po zmianach i 154,9% wydatków zrealizowanych w 2009 r. (12.204,1 tys. zł). Wykorzystanie środków w wysokości niższej od planowanej było spowodowane:

– przedłużającymi się postępowaniami przetargowymi w sprawie wyboru wykonawców części projektów pn. „System zarządzania działaniami ratowniczymi i obsługi europejskiego numeru ratunkowego” oraz „IV etap budowy Zintegrowanego Systemu Ochrony Ludności i Środowiska” (2.579,6 tys. zł),

– rezygnacją z realizacji we współpracy z Białorusią i Ukrainą projektu pn. „Budowa systemu zarządzania działaniami ratowniczymi i obsługi numerów alarmowych” (547,4 tys. zł),

– zmianą przez KG PSP harmonogramu realizacji projektu pn. „Doskonalenie stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń” (287 tys. zł).

Najwięcej środków – 9.811,5 tys. zł (51,9% poniesionych wydatków), wykorzystano na realizację czterech projektów unijnych. Poczynione nakłady, w wysokości 6.752,6 tys. zł (35,7% ogółu wydatków), przyczyniły się do osiągnięcia planowanych efektów rzeczowych

---

² Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm. – uchylone z dniem 1.01.2011r.

projektów pn. „System zarządzania działaniami ratowniczymi i obsługi europejskiego numeru ratunkowego”, „Najlepsze praktyki. Transfer wiedzy pomiędzy polskimi i norweskimi służbami ratowniczymi” i „IV etap budowy Zintegrowanego Systemu Ochrony Ludności i Środowiska”, tj. zakupu czterech samochodów podnośników i samochodu cysterny do transportu środków gaśniczych, środków ochrony indywidualnej 10 nurkom oraz modernizacji i wyposażenia czterech remiz Powiatowych Komend PSP. Ponadto, wykorzystując kwotę 3.050,9 tys. zł (16,2% ogółu wydatków) w ramach projektów pn. „Kształcenie bez granic – Podniesienie wiedzy i umiejętności pracowników administracji publicznej w celu wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego” i „Najlepsze praktyki. Transfer wiedzy pomiędzy polskimi i norweskimi służbami ratowniczymi”, zorganizowano szkolenia specjalistyczne, w których uczestniczyło 207 osób, a 122 strażaków wyposażono i skierowano na szkolenia w ramach wymiany z norweskimi służbami ratowniczymi.

2.1. Na wydatki inwestycyjne wykorzystano 8.630,7 tys. zł (45,7% ogółu wydatków), w tym 6.752,6 tys. zł na realizację trzech wymienionych projektów dofinansowanych z Unii Europejskiej. Na pozostałe zadania inwestycyjne wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem 1.878,1 tys. zł (21,8% środków inwestycyjnych), z czego 419,9 tys. zł na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych. I tak:

- 998,3 tys. zł wykorzystano na pokrycie kosztów prac budowlanych i adaptacyjnych pomieszczeń przeznaczonych na Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz zakup sprzętu niezbędnego do jego funkcjonowania,
- 419,9 tys. zł wykorzystano na doposażenie techniczne oraz wymianę wyeksploatowanego sprzętu w jednostkach PSP (motopompy, wentylatory oddymiające, sprężarki, agregat prądowórczy),
- 386,7 tys. zł wydano na zakup systemu lokalizacji pojazdów i transmisji danych oraz sprzętu komputerowego na potrzeby ochrony przeciwpożarowej,
- 73,2 tys. zł przeznaczono na zakup sprzętu i standardowego oprogramowania w ramach projektu *"Budowa Systemu Przetwarzania Danych dla jednostek PSP"*;

2.2. W 2010 roku KW PSP przeznaczyła 4.599,4 tys. zł (24,3% poniesionych wydatków) na pokrycie wynagrodzeń 59 funkcjonariuszy, ośmiu członków korpusu służby cywilnej i trzech pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń. Przeciętne zatrudnienie w tym czasie wynosiło 70 osób i było niższe o pięć etatów od planowanego oraz o jeden etat w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2009 r. Niewykorzystanie planowanej liczby etatów było spowodowane głównie przewidywaną reorganizacją w KW

PSP. Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 5.475 zł i w porównaniu do wynagrodzenia z 2009 r. było o 566 zł (11,5%) wyższe. Największy wzrost - odnotowano w grupie funkcjonariuszy - z 5.257 zł w 2009 r. do 5.932 zł (o 675 zł).

3. Analiza wykorzystania środków w kwocie 10.454,7 tys. zł (55,3% poniesionych wydatków) wykazała, że wydatków dokonywano w sposób celowy, gospodarny i zgodny z przepisami ustawy o finansach publicznych. Zrealizowano tym samym ubiegłoroczny wniosek NIK o zaciągnięcie zobowiązań do wysokości kwot ujętych w zatwierdzonym planie finansowym. Badanie przeprowadzone na próbie 10 zamówień na dostawę towarów i usług o łącznej wartości 8.394,1 tys. zł wykazało, że na ogół przestrzegano również postanowień ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych³ (zwanej dalej „upzp”). Stwierdzone uchybienia w pięciu postępowaniach o wartości 6.424.573 tys. zł, nie miały wpływu na wybór dostawców i wykonawców. I tak:

- były Komendant KW PSP wszczął postępowanie w sprawie zamówienia na dostawę czterech samochodów ratowniczych z podnośnikiem i cysterny do przewozu środka gaśniczego, nie dysponując aktualną kalkulacją wartości zamówienia. Kalkulację taką sporządzono na pięć miesięcy przed wszczęciem zamówienia, co stanowiło naruszenie postanowień art. 35 ust. 1 upzp, nakazujących oszacowanie wartości zamówienia nie wcześniej niż trzy miesiące przed wszczęciem postępowania,
- poprzedni Komendant KW PSP oraz Naczelnik i Z-ca Naczelnika Wydziału Kwatermistrzowskiego, a także st. specjalista w Wydziale Technicznym zatwierdzili cztery specyfikacje istotnych warunków zamówienia⁴, w których brakowało pouczenia o środkach ochrony prawnej przysługujących oferentom, czym naruszyli postanowienia art. 36 ust. 1 pkt 17 upzp.

Z kolei, prowadząc postępowanie w sprawie zakupu statku powietrznego z zestawem transmisji zasięgu strefy zagrożenia, o wartości szacunkowej 654,2 tys. zł, dopuszczono się nieprawidłowości w trakcie rozstrzygnięcia postępowania. W konsekwencji – do zakończenia kontroli NIK – nie dokonano zakupu, mimo że środki na ten cel planowane są już od 2009 roku. Poniesiono również wydatki, w łącznej wysokości 36.496 zł, tytułem zwrotu kosztów postępowań przed Krajową Izbą Odwoławczą (zwaną dalej „KIO”) i Sądem Okręgowym w Białymstoku. I tak:

³ Dz. U. z 2010r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁴ Dotyczące zamówień w sprawie dostaw i usług: [1] zarządzania projektem „System zarządzania działaniami ratowniczymi i obsługi europejskiego numeru ratunkowego”, [2] obsługi I Polsko Norweskich Ćwiczeń Ratowniczych, [3] obsługi Międzynarodowego Seminarium Ratowniczego w Augustowie [4] dostawy sprzętu w ramach projektu „System zarządzania działaniami ratowniczymi i obsługi europejskiego numeru ratunkowego”.

- 15.216 zł zapłacono na podstawie wyroku KIO z 27.07.2010 r., która uznała, że poprzedni Komendant KW PSP dokonał wyboru dostawcy, którego oferta - na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 upzp - podlegała odrzuceniu, gdyż nie spełniała warunków zawartych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
  - 19.040 zł uiszczono na podstawie wyroku KIO z 23.09.2010 r., w którym za niezasadną uznano decyzję o unieważnieniu postępowania, w sytuacji gdy zgodnie z poprzednio wydanym wyrokiem KIO (z 27.07.2010 r.), należało dokonać powtórnej oceny ofert,
  - 2.240 zł zapłacono na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z 24.11.2010 r., który oddalił skargę KW PSP na wyrok KIO nakazujący ponowne przeprowadzenie procedury oceny złożonych ofert.
4. Zobowiązania KW PSP (w całości niewymagalne) na koniec 2010 roku wyniosły 337,2 tys. zł i w porównaniu do stanu z końca roku poprzedniego (301,9 tys. zł) zwiększyły się o 35,3 tys. zł. Dotyczyły one w większości dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników i funkcjonariuszy oraz składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy (89,4% zobowiązań na koniec 2010 r.). Pozostałe zobowiązania w kwocie 35,8 tys. zł dotyczyły bieżących kosztów funkcjonowania KW PSP.
5. W ramach budżetu środków europejskich zaplanowano 651 tys. zł na realizację projektu pn. „*Doskonalenie stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń*”, wykonywanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. KW PSP nie wykorzystała tych środków, gdyż w wyniku zmiany harmonogramu projektu, jego realizacja została przeniesiona na 2011 rok.
6. Obowiązujące w KW PSP zasady rachunkowości spełniały wymogi zawarte w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości⁵. Zrealizowano też wniosek NIK, skierowany po kontroli wykonania planu finansowego w 2009 roku, o wyeliminowanie nieprawidłowości w prowadzeniu rachunkowości KW PSP. Przegląd zapisów księgowych oraz badanie przeprowadzone na próbie wylosowanych metodą monetarną 80 dowodów o wartości 2.685.231,30 zł dały bowiem podstawę do pozytywnej oceny wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych. Stwierdzone w trakcie badania uchybienie polegało na ujęciu w ewidencji księgowej, na podstawie jednego polecenia księgowania, ośmiu dowodów o łącznej wartości 2.063,34 zł z błędną datą księgowania (2.11.2010r. zamiast 29.10.2010r.). Naruszono w ten sposób postanowienia art. 24 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości, zobowiązujące do bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

---

⁵ Dz. U. z 2009r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

7. Właściwie sporządzono roczne sprawozdania budżetowe: Rb-23 - o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-27 - z wykonania planu dochodów budżetowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-28 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z UE [...], Rb-28 UE z wykonania planu wydatków środków europejskich z wyłączeniem wydatków na realizację wspólnej polityki rolnej, Rb-34 - z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych oraz Rb-70 - o zatrudnieniu i wynagrodzeniach. Prawidłowo sporządzono również kwartalne sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń oraz Rb-N - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych. Opracowano je terminowo, na podstawie danych zawartych w ewidencji księgowej i z zachowaniem zasad określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶ i z dnia 4 marca 2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷.
8. KW PSP prawidłowo gospodarowała środkami zgromadzonymi na rachunku dochodów własnych (557,7 tys. zł). Wykorzystano je na bieżące funkcjonowanie i potrzeby inwestycyjne Ośrodka Szkolenia PSP w Łapach. Z dniem 31.12.2010 roku, rachunek ten zlikwidowano, a pozostałe środki w wysokości 98,8 tys. zł zostały - zgodnie z postanowieniami art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych⁸ - przelane na rachunek pomocniczy Komendy, z terminem wykorzystania do 30 czerwca 2011 roku.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wszczynanie postępowań w sprawie zamówień publicznych w oparciu o prawidłowo sporządzone specyfikacje istotnych warunków zamówienia i aktualną wartość szacunkową zamówienia,
- 2) wykonywanie prawomocnych wyroków Krajowej Izby Odwoławczej.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie 14 dni od daty

---

⁶ Dz. U. Nr 20, poz. 103

⁷ Dz. U. Nr 43, poz. 247

⁸ Dz. U. Nr 157, poz. 1241

otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up. *Agata Ciupa*
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR